

AIZKRAUKLES NOVADA DOME

Lāčplēša iela 1A, Aizkraukle, Aizkraukles nov., LV-5101, tālr. 65133930, e-pasts dome@aizkraukle.lv, www.aizkraukle.lv

Aizkrauklē

24.10.2024.

sēdes protokols Nr. 15., 78.p.

LĒMUMS Nr.817

Par Latgales atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra "Dzilā vāda" izveidošanu un pārvaldes uzdevumu deleģēšanu

Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktā noteikts, ka viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir organizēt iedzīvotājiem sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds. Savukārt Pašvaldību likuma 10. panta pirmās daļas 21. punkts nosaka, ka tikai pašvaldības domes kompetencē ir pieņemt lēmumus citos ārējos normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos.

[1] *Atkritumu apsaimniekošanas reģiona centra izveide.*

Atkritumu apsaimniekošanas likuma (turpmāk - AAL) pārejas noteikumu 56. punktā noteikts, ka atkritumu apsaimniekošanas reģionā ietilpstošās pašvaldības izveido atkritumu apsaimniekošanas reģionālos centrus, turpmāk – AARC, līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Saskaņā ar AAL 1.panta pirmās daļas 29. punktu AARC ir publiskas personas, publiski privāta vai privāta kapitālsabiedrība, kas veic attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldību deleģētos pārvaldes uzdevumus, īstenojot atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā un atkritumu apsaimniekošanas reģionālajā plānā noteiktos atkritumu apsaimniekošanas mērķus. Vienlaikus 2023. gada 16. marta likuma "Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā" anotācijā cita starpā ir norādīts, ka AARC veido kā publisku kapitālsabiedrību, ievērojot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma, kā arī Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk - VPIL) 88. panta prasības.

Ar Ministru kabineta 2021. gada 22. janvāra rīkojumu Nr. 45 ir apstiprināts Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021.-2028. gadam, turpmāk – Plāns. Plānā 4.3. sadaļā norādīts, ka AARC ir pašvaldību veidoti vai konkursa kārtībā pašvaldību izvēlēti atkritumu apsaimniekošanas operatori, kuru funkcijas ar saglabātu poligona darbību tiek noteiktas sekojošas: atkritumu sagatavošana reģenerācijai un pārstrādei, bioloģisko atkritumu pārstrāde, atkritumu apglabāšana, atkritumu pārkraušana. Savukārt Plāna 4.5. sadaļā cita starpā minēts, ka AARC komersantus pašvaldības veido atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas reģionā ietilpstošo pašvaldību lēmumam un ARP noteiktajam vienā no šādiem veidiem: esošā sadzīves atkritumu apglabāšanas poligona operatora pamatkapitāla palielināšana, iesaistoties atkritumu apsaimniekošanas reģiona zonā ietilpstošajām pašvaldībām; jauna komersanta (piemēram, reorganizācijas ceļā) dibināšana; AARC komersanti var palikt esošie sadzīves atkritumu apglabāšanas poligona operatori, nemainoties īpašnieku sastāvam.

Ministru kabineta 2023. gada 13. jūnija noteikumu Nr. 301 "Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas reģioniem", turpmāk – Noteikumi Nr. 301, 2.3. punktā noteikts, ka viens no Latvijas atkritumu apsaimniekošanas reģioniem ir Latgales atkritumu apsaimniekošanas reģions, savukārt minēto noteikumu pielikuma 3. tabulā ir noteikts, ka Latgales atkritumu apsaimniekošanas reģionā ietilpst Daugavpils valstspilsēta, Rēzeknes valstspilsēta, Aizkraukles novads, Augšdaugavas novads, Jēkabpils novads, Krāslavas novads, Līvānu novads, Ludzas novads, Madonas novads, Preiļu novads, Rēzeknes novads un Varakļānu novads administratīvā teritorija.

Latgales reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2024. - 2030.gadam stājas spēkā 2024. gada 31. jūlijā, ko ar lēmumiem ir apstiprinājušas visas Latgales atkritumu apsaimniekošanas reģionā ietilpstošās pašvaldības.

Latgales reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna 2024. - 2030.gadam izstrādes ietvaros pieņemts lēmums neveikt komersantu apvienošanu vai jauna komersanta dibināšanu vienotai sadzīves atkritumu poligonu apsaimniekošanai, bet noteikt, ka Latgales atkritumu apsaimniekošanas reģionā darbojas trīs AARC: AARC uz sadzīves atkritumu poligona (turpmāk - SAP) "Dziļā vāda" bāzes, ko apsaimnieko SIA "Vidusdaugavas SPAAO"; AARC uz SAP "Križevņiki" bāzes, ko apsaimnieko SIA "ALAAS"; AARC uz SAP "Cinīši" bāzes, ko apsaimnieko SIA "ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS DIENVIDLATGALES STARPPAŠVALDĪBU ORGANIZĀCIJA". Savukārt, lai uzraudzītu kvantitatīvos un kvalitatīvos atkritumu apsaimniekošanas sektorā noteikto mērķu izpildes rādītājus un koordinētu darbības, kas nepieciešamas mērķu sasniegšanai reģiona līmenī, un savstarpējo komunikāciju un darbību sinhronizāciju trīs Latgales AARC starpā ir izveidojama Latgales atkritumu apsaimniekošanas reģiona AARC uzraudzības padome.

Ar 2021. gada 1. jūliju SIA "Vidusdaugavas SPAAO" dalībnieku kapitāla daļu sadalījums ir sekojošs: Aizkraukles (31%), Jēkabpils (42%), Madonas (26%), Varakļānu (1%) novadu pašvaldības.

Minētās pašvaldības atrodas Latgales AARC, kas izveidots uz SAP "Dziļā vāda" bāzes, darbības zonā, līdz ar to piedalās šī centra izveidē un kā kapitāldaļu īpašnieces var īstenot funkciju deleģēšanu. SIA "Vidusdaugavas SPAAO" ir nepieciešamās atļaujas piesārņojošu darbību, atkritumu apsaimniekošanas darbību veikšanai, licence atkritumu apglabāšanai atkritumu poligonā, kā arī ievērojama pieredze un zināšanas atkritumu apsaimniekošanas nozarē. SIA "Vidusdaugavas SPAAO" šobrīd apsaimnieko SAP Dziļā vāda, sniedz atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus virknei Latgales atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldību, kā arī veic sabiedrības informēšanas pasākumus.

Ņemot vērā minēto, kā arī Plānā un Latgales reģionālajā atkritumu apsaimniekošanas plānā ietvertos apsvērumus attiecībā uz AARC izveidi, secināms, ka šobrīd lietderīgākais Latgales AARC izveides modelis ir noteikt kā vienu no AARC uz esošā sadzīves atkritumu poligona "Dziļā vāda" bāzes un SIA "Vidusdaugavas SPAAO" noteikt par Latgales AARC komersantu. Nostiprinot SIA "Vidusdaugavas SPAAO" kā Latgales AARC funkciju īstenojošās kapitālsabiedrības statusu, tā darbības zonā ietilpstošajām pašvaldībām (Aizkraukles novada pašvaldībai, Jēkabpils novada pašvaldībai, Madonas novada pašvaldībai), būtu nodrošinātas iespējas deleģēt uzdevumus SIA "Vidusdaugavas SPAAO" kā AARC, savukārt, AARC - īstenot uzdevumus attiecīgo pašvaldību teritorijā.

[2] *Pārvaldes uzdevumu deleģēšana.*

AAL 8.panta pirmajā daļā noteikta pašvaldības kompetence atkritumu apsaimniekošanas jomā, savukārt likuma 10.¹ panta otrā daļā noteikts, ka pašvaldība, ievērojot normatīvo aktu par pašvaldībām un VPIL noteikumus, var deleģēt atkritumu apsaimniekošanas reģionālajam centram šādus pārvaldes uzdevumus:

1) nodrošināt atkritumu apsaimniekošanas reģionālā plāna ieviešanu, ņemot vērā šajā likumā noteikto pašvaldību kompetenci atkritumu apsaimniekošanas jomā;

2) patstāvīgi vai sadarbībā ar attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldībām un šā likuma 18. pantā noteiktajā kārtībā izraudzīto atkritumu apsaimniekotāju veicināt iedzīvotāju aktīvu iesaisti atkritumu šķirošanā, to rašanās novēršanā un samazināšanā, rīkojot izglītošanas pasākumus un atkritumu šķirošanu, to rašanās novēršanu un samazināšanu veicinošas kampaņas, kā arī atbalstot iedzīvotāju iniciatīvas;

3) apkopot un pēc pieprasījuma sniegt valsts un pašvaldību institūcijām informāciju par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā un katrā attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionālajā centrā ietilpstošajā pašvaldībā, lai izvērtētu atkritumu pārstrādes un atkritumu apglabāšanas samazināšanas mērķu izpildi.

Atbilstoši VPIL regulējumam publiska persona var deleģēt privātpersonai un citai publiskai personai pārvaldes uzdevumu, ja tā attiecīgo uzdevumu var veikt efektīvāk.¹ Privātpersonai pārvaldes uzdevumu var deleģēt ar ārēju normatīvo aktu vai līgumu, ja tas paredzēts ārējā

¹ Valsts pārvaldes iekārtas likums, 40. panta pirmā daļa.

normatīvajā aktā, ievērojot Valsts pārvaldes iekārtas likuma 41. panta otrās un trešās daļas noteikumus.² Privātpersonai jābūt tiesīgai veikt attiecīgo pārvaldes uzdevumu. Lemjot par pārvaldes uzdevuma deleģēšanu privātpersonai, ņem vērā tās pieredzi, reputāciju, resursus, personāla kvalifikāciju, kā arī citus kritērijus³.

SIA "Vidusdaugavas SPAAO" ir dibināta 2005.gada 7.jūlijā ar mērķi izveidot atkritumu apsaimniekošanas sistēmu Vidusdaugavas reģionā, t.i. nodrošināt sadzīves atkritumu savākšanu, šķirošanu, uzglabāšanu, apstrādi, pārkraušanu, pārvadāšanu, sagatavošanu apglabāšanai, apglabāšanu un sabiedrības izglītošanu vides jautājumos. SIA "Vidusdaugavas SPAAO" jau ilglaicīgi apsaimnieko cieta sadzīves atkritumu poligonu "Dziļā vāda". Savā līdzšinējā saimnieciskajā darbībā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas jomā tā ir ieviesusi labākos tehniskos paņēmienus sadzīves atkritumu šķirošanas, pirmsapstrādes ziņā un turpina pilnveidoties.

SIA "Vidusdaugavas SPAAO" rīcībā esošie resursi: bilances aktīvi, nepieciešamā ar atkritumu apsaimniekošanu saistītā infrastruktūra, kvalificēti darbspēka resursi, ilggadēja pieredze ar atkritumu apsaimniekošanu saistīto pakalpojumu sniegšanā ir pašvaldības kapitālsabiedrības instrumenti, kuri, veicot saimniecisko darbību, spēj nodrošināt pašvaldības deleģēto autonomo funkciju īstenošanu. SIA "Vidusdaugavas SPAAO" ar savu līdzšinējo darbību ir pierādījusi sevi kā komersantu, kurš ir vērstas uz rezultātu un mērķu sasniegšanu, pakalpojumu un informācijas pieejamību, vienlaikus efektīvi izmantojot tās rīcībā esošos finanšu līdzekļus, pieredzi un cilvēkresursus.

Saskaņā ar Pašvaldību likuma 4. panta ceturtajā daļā noteikto, autonomo funkciju izpildi finansē no pašvaldības budžeta, ja likumā nav noteikts citādi. Saskaņā ar AAL 41. panta pirmās daļas 1., 6. un 10. punktu, nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādes tarifā iekļauj arī izmaksas par atkritumu poligona, kā arī atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra darbības administrēšanai un nodrošināšanai nepieciešamās infrastruktūras ierīkošanu un ekspluatāciju, tādu sabiedrības izglītības pasākumu nodrošināšanu, kuri vērsti uz attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģiona atkritumu radītāju izglītošanu atkritumu apsaimniekošanas jomā, pētniecības un attīstības darbībām, kas vērstas uz atkritumu poligonos apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanu. No minētā izriet, ka deleģētā pārvaldes uzdevuma izpildei nepieciešamais finansējums tiek nodrošināts no ieņēmumiem no nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādes tarifa. Līdz ar to ar pārvaldes uzdevuma deleģēšanu netiek radīts papildu administratīvs un finansiāls slogs pašvaldības budžetam.

Lai veicinātu AARC iesaisti Latgales atkritumu apsaimniekošanas reģiona atkritumu apsaimniekošanā un reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna realizācijā, kā arī vērtējot no saimnieciskuma, lietderības un efektivitātes principa viedokļa, secināms, ka SIA "Vidusdaugavas SPAAO" kā viens no trim Latgales atkritumu apsaimniekošanas reģiona AARC komersantiem spētu veikt AAL 10.¹ panta otrajā daļā noteiktos pārvaldes uzdevumus efektīvāk, vienlaikus nodrošinot optimālāko resursu patēriņu.

Pamatojoties uz Pašvaldību likuma 10.panta pirmās daļas 21.punktu, Atkritumu apsaimniekošanas likuma 10.¹ panta otro daļu un Pārejas noteikumu 56.punktu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 40.panta pirmo un otro daļu, 41.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu, 45.pantu, 46.pantu, atklāti balsojot: ar 14 balsīm "PAR" (Jānis Sarmis BAJINSKIS, Ingūna GRANDĀNE, Gatis GŪTMANIS, Dāvis KALNIŅŠ, Elita KAŅEPĒJA, Leons LĪDUMS, Jurijs MAŠKOVŠ, Aivars MIEZĪTIS, Anita OSTROVSKA, Arvis UPĪTS, Evija VECTIRĀNE, Dainis VINGRIS, Einārs ZĒBERGS, Uģis RUBENIS), "PRET" – nav, "ATTURAS" – nav, Aizkraušanas novada dome
NOLEMJ:

1. Izveidot Latgales atkritumu apsaimniekošanas reģionālo centru "Dziļā vāda", kura funkcijas īsteno SIA "Vidusdaugavas SPAAO", reģistrācijas Nr. 55403015551.
2. Deleģēt SIA "Vidusdaugavas SPAAO" kā Latgales atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra "Dziļā vāda" komersantam šādus Atkritumu apsaimniekošanas likuma 10.¹ panta otrajā daļā minētos pārvaldes uzdevumus:

² Valsts pārvaldes iekārtas likums, 40. panta otrā daļa. <https://likumi.lv/ta/id/63545#p40>

³ Valsts pārvaldes iekārtas likums, 42.panta pirmā daļa.

- 2.1. nodrošināt Latgales reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna 2024.-2030.gadam (Aizkraukles novada pašvaldība, Jēkabpils novada pašvaldība, Madonas novada pašvaldība un Varakļānu novada pašvaldība) ieviešanu, ņemot vērā Atkritumu apsaimniekošanas likumā noteikto pašvaldību kompetenci atkritumu apsaimniekošanas jomā;
- 2.2. patstāvīgi vai sadarbībā ar Latgales atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldībām un Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18. panta noteiktajā kārtībā izraudzītajiem atkritumu apsaimniekotāju veicināt iedzīvotāju aktīvu iesaisti atkritumu šķirošanā, to rašanās novēršanā un samazināšanā, rīkojot izglītošanas pasākumus un atkritumu šķirošanu, to rašanās novēršanu un samazināšanu veicinošas kampaņas, kā arī atbalstot iedzīvotāju iniciatīvas;
- 2.3. apkopot un pēc pieprasījuma sniegt valsts un Pašvaldības institūcijām informāciju par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Latgales atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra “Dziļā vāda” darbības zonā, tostarp, katrā šajā zonā ietilpstošajā pašvaldībā (turpmāk – AARC darbības zona), lai izvērtētu atkritumu pārstrādes un atkritumu apglabāšanas samazināšanas mērķu izpildi.
3. Noslēgt ar SIA “Vidusdaugavas SPAAO”, reģistrācijas Nr. 55403015551, kas apsaimnieko Latgales atkritumu apsaimniekošanas reģionālo centru “Dziļā vāda”, deleģēšanas līgumu (*pielikumā*) ar termiņu līdz 2030. gada 31. decembrim, ievērojot šā lēmuma 2. punktā noteikto deleģējumu.
4. Lēmumu un deleģēšanas līguma projektu triju darba dienu laikā pēc tā parakstīšanas nosūtīt Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijai saskaņošanai un Klimata un enerģētikas ministrijai zināšanai.
5. Pēc Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas saskaņojuma saņemšanas noslēgt deleģēšanas līgumu.
6. Uzdot Aizkraukles novada pašvaldības Centrālās pārvaldes Komunikācijas nodaļai informāciju par deleģēto pārvaldes uzdevumu un deleģēšanas līgumu piecu darbdienu laikā no deleģēšanas līguma noslēgšanas dienas publicēt pašvaldības tīmekļvietnē www.aizkraukle.lv.
7. Kontroli par lēmuma izpildi uzdot Aizkraukle novada pašvaldības izpilddirektoram Uldim RIEKSTIŅAM.

Pielikumā: Deleģēšanas līguma projekts uz 8 lp.

Domes priekšsēdētājs

Leons Līdums